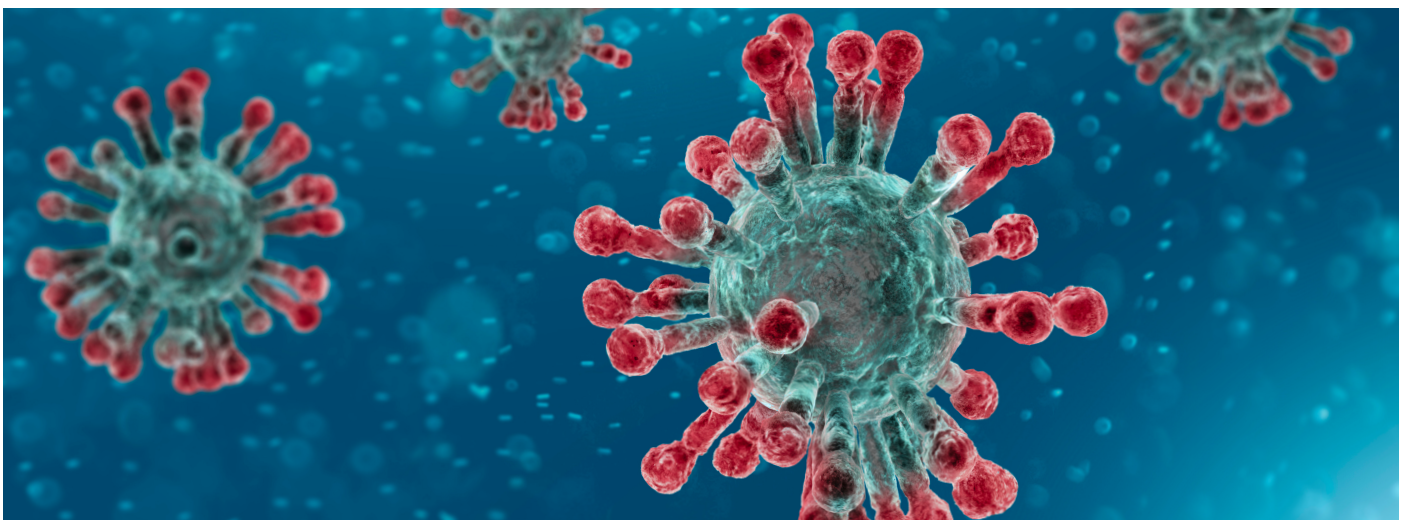


---

# Verpleegplannen

## zorg bij COVID-19



### Meer informatie

Elise van Belle,  
verpleegkundig wetenschapper  
[Elise.vanBelle@radboudumc.nl](mailto:Elise.vanBelle@radboudumc.nl)

Dit document bundelt  
24 verpleegplannen binnen 9  
thema's, die ondersteunen bij de  
verpleging van COVID-19-patienten

Auteurs van dit document zijn: Elise van Belle, Suzan Boekelder, Linda Smulders en Nikki Klaessen.

## Inhoud

Activiteiten .....	3
Verpleegkundige diagnose Beperkte inspanningstolerantie .....	3
Verpleegkundige diagnose Verstoorde slaap.....	5
Verpleegkundige diagnose Verminderde mobiliteit/Inactiviteitssyndroom.....	7
Verpleegkundige diagnose Risico op vallen .....	9
Decubitus.....	11
Verpleegkundige diagnose Risico op huidbeschadiging & Weefselbeschadiging.....	11
Delier en acute verwardheid .....	13
Verpleegkundige diagnose Risico op delier & Acute verwardheid .....	13
Sociaal.....	15
Verpleegkundige diagnoses Eenzaamheid & Isolement .....	15
Verpleegkundige diagnoses Rouwverwerking & Verstoord gezinsfunctioneren.....	16
Pijn.....	17
Verpleegkundige diagnose Acute pijn.....	17
Verpleegkundige diagnose Chronische/neuropathische pijn .....	19
Post Intensive Care Syndroom (PICS) .....	20
Toelichting PICS .....	20
Algemene interventies .....	20
Verpleegkundige diagnose Angst .....	21
Verpleegkundige diagnose Cognitieve stoornissen .....	23
Verpleegkundige diagnose Depressie .....	24
Verpleegkundige diagnose PTSS.....	25
Respiratie.....	26
Verpleegkundige diagnose Risico op ineffectieve ademhaling.....	26
Verpleegkundige diagnose Ineffectieve hoest .....	28
Verpleegkundige diagnose Inadequate spraak .....	29
Uitscheiding.....	30
Verpleegkundige diagnose Incontinentie van feces & Diarree .....	30
Verpleegkundige diagnose Risico op obstipatie.....	31
Voeding.....	32
Verpleegkundige diagnose Ondervoeding .....	32
Verpleegkundige diagnose Slikstoornis.....	34
Verpleegkundige diagnose Aangepast mondslijmvlies .....	35
Verpleegkundige diagnose Vochttekort.....	36

Verpleegkundige diagnose Verstoorde slaap	
Probleem	<p>Verandering in de duur of kwaliteit van de nachtrust die ongemak veroorzaakt of een belemmering vormt voor de gewenste manier van leven.</p> <p>Post-IC COVID-19 patiënten ervaren regelmatig slaapproblemen, zoals een verstoord slaappatroon of niet in slaap kunnen komen.</p>
E (etiologie)	<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Verstoord dag-nacht ritme door langdurige IC-opname</li> <li><input type="checkbox"/> Verstoorde balans activiteit/rust door overdag te slapen</li> <li><input type="checkbox"/> Nachtmerries horende bij Post IC-Syndroom (zie verpleegplan PICS)</li> <li><input type="checkbox"/> Stress</li> <li><input type="checkbox"/> Angst</li> <li><input type="checkbox"/> De patiënt of de omgeving verandert (bijvoorbeeld bij acute pijn of overplaatsing naar andere afdeling)</li> <li><input type="checkbox"/> Lawaaierige omgeving/gebrek aan privacy</li> <li><input type="checkbox"/> Rouw en/of overbelasting van een patiënt (zie verpleegplan Rouwverwerking)</li> <li><input type="checkbox"/> Delier</li> <li><input type="checkbox"/> Bijwerking chloroquine: slapeloosheid, angst en agitatie</li> </ul> <p>Pathofysiologie:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Verstoorde uitscheiding (diarree, obstipatie, incontinentie, leveraandoeningen en maagzweren)</li> <li><input type="checkbox"/> Verminderd zuurstoftransport ten gevolge van: angina pectoris, respiratoire aandoeningen (dyspnoe), circulatiestoornissen</li> </ul>
S (symptomen)	<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Moeite met in slaap komen/in slaap blijven door angst, piekeren of dyspnoe</li> <li><input type="checkbox"/> Vermoeid over de dag heen/overdag slapen</li> <li><input type="checkbox"/> Zich niet willen afzonderen vanwege angst in het donker</li> <li><input type="checkbox"/> Gebroken slaap</li> <li><input type="checkbox"/> Nachtmerries</li> <li><input type="checkbox"/> Stemningswisselingen</li> <li><input type="checkbox"/> Agitatie</li> <li><input type="checkbox"/> Achteruitgang van de gezondheid</li> <li><input type="checkbox"/> Door andere waargenomen gebrek aan energie en/of zelf gebrek aan energie te merken</li> </ul>
Doel	Stel, indien mogelijk samen met de patiënt, een persoonlijk SMART-doel op
Interventies	<p><i>Slaap is belangrijk om aan te sterken ter bevordering van iemand zijn/haar herstel. De behoefte aan slaap varieert er sterk per persoon.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Leg uit dat de slaapcyclus bestaat uit REM-, NREM- slaap en de fase van lichte slaap. Voor herstel is het belangrijk dat de patiënt alle cycli kan doorlopen.</li> <li><input type="checkbox"/> Leg uit dat na een IC- opname meer mensen last hebben van nachtmerries/angsten. Kijk hierbij wat het beste helpt bij een patiënt (zie ook verpleegplan PICS voor interventies bij o.a. angst).</li> <li><input type="checkbox"/> Ga na of de patiënt weet waar de slapeloosheid/verstoorde slaap vandaan komt en laat hem/haar zijn verhaal doen.</li> <li><input type="checkbox"/> Sta open als verpleegkundige om nare dromen/nachtmerries aan te horen en zo nodig schakel hier professionele hulp voor in, zoals een psycholoog.</li> <li><input type="checkbox"/> Vermijd als verpleegkundige dat er een patiënt zowel 's nachts als overdag tijdens rustmoment overbodig wakker wordt gemaakt (plan de zorg hier zoveel mogelijk omheen).</li> <li><input type="checkbox"/> Zorg voor een regelmatig dagelijks ritme en vaste tijden met activiteiten en slaaptijd, zoals een dagprogramma.</li> <li><input type="checkbox"/> Ga na wat een patiënt het fijnste vindt: juist zo donker mogelijke kamer of een nachtlampje aan (vanwege angst). Vraag of de patiënt de deur juist open of dicht wil hebben.</li> <li><input type="checkbox"/> Bied een kop warme melk aan voor het slapen. Warme melk bevat l-tryptofaan, waarvan bekend is dat het de slaap opwekt.</li> </ul>

	<ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> Ga na of er fysiologische reden of medicatie is waardoor de slaap wordt verstoord en probeer dit samen met andere disciplines op te lossen.</li> <li><input type="checkbox"/> Registreer het aantal uren dat een patiënt zonder onderbrekingen heeft geslapen voor een beter inzicht.</li> <li><input type="checkbox"/> Biedt patiënt aan om voor het slapen gaan mindfulness te proberen of (pieker)gedachtes op te schrijven.</li> </ul>
Evaluatie	Spreek af welke interventies het meest passend zijn voor de patiënt en wanneer deze geëvalueerd worden.
Literatuur	Carpenito-Moyet, L.J. (2018). Zakboek Verpleegkundige diagnosen (5e druk, pp. 496-506). Groningen/Houten: Noordhoff Uitgevers.